

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a Mgr. Evy Kyselé v právní věci žalobce: **V. H.**, zast. Mgr. Jekatěrinou Sochorovou, advokátkou, se sídlem v Praze 1, Dlouhá 16, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 8. 2004, č. j. 24 Az 1788/2003 – 26,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna advokátky Mgr. Jekatěrině Sochorové **se určuje** částkou 1075 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

V záhlaví označeným rozsudkem Krajského soudu v Ostravě byla zamítnuta žaloba žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 6. 2003, č. j. OAM-2107/VL-10-HA08-2003, jímž bylo rozhodnuto, že se žalobci azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (dále jen zákon o azylu), neuděluje a na cizince se podle § 91 téhož zákona nevztahuje překážka vycestování. V odůvodnění rozsudku se ve vztahu k souzené věci uvádí, že skutečnosti sdělené žalobcem v průběhu správního řízení není možné posoudit jako důvody pro udělení azylu, protože jeho potíže nesouvisely s taxativně vyjmenovanými důvody pronásledování uvedenými v § 12 zákona o azylu. Podal totiž žádost o azyl až poté, co ho zadržela cizinecká

policie a bylo mu uděleno správní vyhoštění, a o azyl žádal proto, že byl pronásledován věřitelem požadujícím zaplacení dluhu. Protože peníze nesehnal, byl tímto mužem fyzicky napaden. Policii ale nic nehlásil a neobrátil se s žádostí o pomoc sni na jiný státní orgán. Proto nelze dospět k závěru, který by jinak udělení azylu umožňoval, totiž že by státní orgány vědomě podporovaly, tolerovaly či nedokázaly žalobci zajistit přiměřenou ochranu. Z podkladových zpráv vyplynulo, že existovaly zákonné možnosti, kterých mohl žalobce využít. Závěr žalovaného o tom, že případ žalobce nelze podřadit § 12 zákona o azylu, soud shledal správným a vzhledem k tomu, že nebyly zjištěny ani žalobcem tvrzeny žádné důvody zvláštního zřetele hodné, platí totéž i o výroku o neudělení humanitárního azylu podle § 14 téhož zákona. Jelikož ve správním řízení nevyplynulo, že by byl žalobce po návratu ohrožen skutečnostmi zakládajícími překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu, vypořádal se správní orgán dle názoru soudu i s touto otázkou správně. Krajský soud se dále ztotožnil i se závěrem žalovaného, že uložení povinnosti ukončit pobyt na území ČR po pravomocném ukončení správního řízení o udělení azylu není v rozporu s dalšími částmi ustanovení § 91 zákona o azylu. Námitky ohledně porušení procesního předpisu shledal rovněž nedůvodnými, neboť ze správního spisu je zřejmé, že byla žalobci dána možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům, popřípadě navrhnout jejich doplnění (§ 33 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, dále též jen „správní řád“, „s. ř.“ byl dodržen), žalovaný si opatřil potřebné podklady pro rozhodnutí (§ 32 odst. 1 s. ř.), takže vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci (§ 3 odst. 4 a § 46 s. ř.). Z odůvodnění vyplývá, které skutečnosti byly podkladem pro rozhodnutí, jakými úvahami byl žalovaný veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě kterých rozhodoval (§ 47 odst. 3 s. ř.). Nic nenasvědčuje tomu, že by se žalovaný věci nezabýval zodpovědně a svědomitě (§ 3 odst. 3 s. ř.).

Ve včas podané kasační stížnosti žalobce (dále též „stěžovatel“) projevil s rozhodnutím soudu nesouhlas a tvrdil, že při projednávání jeho žádosti o azyl došlo k pochybení správního orgánu. Rozhodnutí správního orgánu napadl pro nezákonnost, způsobenou (zcela shodně jak uvedl v žalobě) porušením několika ustanovení správního řádu (§ 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 46) a dále tvrdil, že důkazy, které si žalovaný pro rozhodnutí opatřil, nebyly úplné, což mělo za následek porušení i § 34 odst. 1 s. ř. a rovněž to, že žalovaný nemohl správně usuzovat na skutkové a právní otázky, které pro své rozhodnutí potřebuje zodpovědět. Jeho rozhodnutí navíc nevyplyvá ze zjištěných podkladů, tj. není zde logická vazba mezi rozhodnutím a podklady pro ně. Stěžovatel uvedl, že je v zemi původu ohrožen na životě, nemá se kam obrátit o pomoc, protože stát takové poměry trpí a podporuje je. V jeho případě jde i o důvody humanitární, takže měl být aplikován § 14 zákona o azylu. Odvolal se na čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, podle něhož nesmí být nikdo mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestu. V této souvislosti poukázal i na rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ve věci Cruz Varas z roku 1991 a Vilvarajah z roku 1991. Vyhoštění žadatele o azyl smluvním státem může způsobit problémy ve vztahu k článku 3 a založit odpovědnost státu, pokud existují vážné a prokazatelné důvody k obavám, že dotčená osoba bude v zemi určení vystavena reálnému riziku mučení nebo nelidského a ponižujícího zacházení. Stěžovatel zdůraznil, že není možné obrátit se na policii, protože nelze po nikom požadovat, aby se sám dobrovolně vystavoval persekuci, aby mohl lépe prokázat své obavy z pronásledování. Dovolával se také názoru prezentovaného v Příručce k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků vydané Vysokým komisařem OSN pro uprchlíky v roce 1992 (dále jen Příručka), jejíž čl. 53 říká, že se může stát, že byl žadatel podroben různým opatřením, která sama o sobě ještě nepředstavují pronásledování (např. různým formám diskriminace), ale jsou v některých případech spojena s dalšími zápornými faktory (např. obecné ovzduší nejistoty v zemi původu). V těchto situacích mohou různé aspekty

v součtu vyvolat efekt logicky opravňující k tvrzení o opodstatněnosti pronásledování na kumulativním základě. Stěžovatel navrhl zrušení napadeného rozhodnutí soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení, přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, nařízení jednání ve věci a přibrání tlumočníka.

Krajský soud stěžovateli k jeho žádosti ustanovil zástupkyní advokátku, která soudu písemně sdělila, že se jí nepodařilo stěžovatele kontaktovat a vyžádat si od něho konkrétní pokyny a bližší informace, proto požádala o zaslání soudního spisu a prodloužení lhůty k doplnění kasační stížnosti. Spis jí zaslán byl, ale žádostí o prodloužení lhůty se soud nezabýval. Studium spisu nezjistila naplnění některého z kasačních důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) až d) s. ř. s., ale s již podanou kasační stížností se ztotožnila.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel její oprávněnost a konstatoval, že stěžovatel měl pouze potíže se soukromými osobami a prostředků, jež právní řád jeho země k ochraně poskytuje, nevyužil. Proto jeho námitky v tomto směru považoval za bezpředmětné, ničím nepodložené a účelové. Setrval na důvodech svého rozhodnutí i pokud jde o aplikaci § 14 zákona o azylu. Poznamenal, že Příručka, na niž se stěžovatel odvolával, není závazná a má pouze doporučující charakter. Navíc má za to, že stěžovatel neuvedl žádné důvody spadající pod její článek 53. Odkázal na obsah správního spisu, navrhl zamítnutí kasační stížnosti a návrh na přiznání odkladného účinku nepodpořil.

Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Neshledal přitom vady, k nimž by podle § 109 odst. 3 s. ř. s. musel přihlédnout z úřední povinnosti. Ačkoli stěžovatel požadoval nařízení jednání, rozhodl Nejvyšší správní soud ve věci bez jednání, protože vzhledem k její povaze neshledal okolnosti, pro něž by bylo vhodné se od pravidla zakotveného v § 109 odst. 1 s. ř. s., tj. že „rozhoduje zpravidla bez jednání“, odchýlit a ani neprováděl dokazování. V souvislosti s tím také nebylo třeba přibrat tlumočníka.

Kasační stížnost není důvodná.

Ačkoli stěžovatel výslovně neuvedl, kterého důvodu kasační stížnosti z výčtu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. se dovolává, z jejího obsahu je zřejmé, že má v prvé řadě za to, že napadené rozhodnutí soudu je nezákonné pro nesprávné posouzení právní otázky, zda stěžovatelem uváděné skutečnosti odůvodňují udělení azylu podle § 12 či § 14 zákona o azylu a dále, zda jsou v jeho případě dány překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Fakticky tak tvrdí, že je dán důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Ze správního spisu bylo zjištěno, že stěžovatel opustil Ukrajinu v únoru roku 2003 kvůli potížím se splacením dluhu a o azyl požádal, protože mu zde v České republice bylo uděleno správní vyhoštění. Při pohovoru s pracovníkem žalovaného upřesnil, že si vypůjčil vysokou částku na podnikání, ale stal se obětí podvodu a o peníze přišel. Věřitel však požadoval vrácení dluhu, vyhrožoval mu zabitím a fyzicky ho napadl. Policii o tomto incidentu neinformoval, protože je dle jeho názoru zkorumpovaná a stejně by mu nepomohla. Se žádostí o pomoc se neobrátil ani na jiné orgány a svou situaci řešil odjezdem do České republiky. Po vypršení turistického víza zde pobýval nelegálně, takže mu po kontrole cizinecké policie bylo uloženo správní vyhoštění na tři roky. O azyl požádal v době platnosti

výjezdního víza. Jiné než uvedené potíže ve své vlasti neměl. V případě návratu se obává toliko jednání věřitele, který mu vyhrožoval.

Nejvyšší správní soud předeseílá, že jeho úkolem v tomto řízení není znovu posuzovat, zda měl být stěžovateli azyl udělen, ale toliko přezkoumat, zda předchozí řízení naplňuje důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s. specifikované stěžovatelem.

Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní předpis (ustanovení), nebo je sice aplikován správný právní předpis, ale je nesprávně vyložen.

Dle § 12 zákona o azylu se cizinci azyl udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod [*písm. a*)], nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště [*písm. b*)]. Za pronásledování se pak ve smyslu ustanovení § 2 odst. 5 zákona o azylu ve znění účinném v době rozhodnutí žalovaného považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem nebo státu jeho posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

Situace stěžovatele tak, jak ji sám správnímu orgánu rozhodujícímu o udělení azylu vylíčil, neukazuje na odůvodněný strach z pronásledování z azylově relevantních důvodů. Skutečným motivem jeho odchodu z vlasti byla snaha uniknout z dosahu osoby, jež po něm nezákonnými prostředky (výhrůžkami a násilím) vymáhala vrácení půjčky. Žádost o azyl se rozhodl podat až v České republice v přímé souvislosti s udělením správního vyhoštění. Všechna jeho vyjádření v průběhu správního řízení vyzněla stejně, vše nasvědčuje tomu, že se chtěl vyhnout potížím s věřitelem a začít zde nový život. O azyl požádal, aby odvrátil vyhoštění. Za této situace nelze než potvrdit závěr, ke kterému dospěly shodně žalovaný správní orgán i krajský soud, totiž že žádná z těchto okolností není důvodem pro udělení azylu podle výše citovaného ustanovení § 12 zákona o azylu. Stěžovatel vůbec netvrdil, že by byl ve své zemi pronásledován či že by měl odůvodněný strach z pronásledování pro svou rasu, národnost, náboženství, politické přesvědčení či pro příslušnost k určité sociální skupině. To, co mu hrozilo, a také u něho budilo určité obavy, bylo násilí, kterým vyhrožoval věřitel, nesplatí-li včas svůj dluh. Takové kriminální jevy jsou však přítomny ve všech státech a společnostech a ačkoli lze obavu stěžovatele pochopit, není možné jí přikládat širší význam, tj. že by mohla být důvodem pro poskytnutí ochrany cizím státem. V tomto konkrétním případě žádná ze skutečností, jež vyšly najevo, nenapovídá tomu, že by policie či jiné státní orgány zůstaly nečinné, pokud by se na ně stěžovatel obrátil s žádostí o pomoc. Stoprocentní úspěšnost vyšetřování události a případného potrestání násilníka jistě zaručena není, avšak na dosažení cíle má vždy vliv více faktorů (množství a kvalita důkazů, chování podezřelého, včasnost oznámení a začátku vyšetřování atd.). V každém případě se však stěžovatel měl pokusit věc řešit standardním postupem – událost oznámit policii a poskytnout součinnost při vyšetřování. Pokud tak neučinil, nelze dospět k závěru, že mu byla pomoc odepřena, případně že státní orgány kriminální jednání podporují či trpí. V tomto kontextu se i tvrzení stěžovatele, že by snad byl vystaven perzekuci, pokud by se na policii obrátil, jeví jako nevěrohodné,

protože v tomto směru dosud nic neuváděl a ani správní orgán při opatrování informací o zemi původu nic takového nezjistil. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že ani odkaz na pravidlo uvedené Příručce není ve stěžovatelově věci případný. On sám během správního řízení ani řízení před soudem netvrdil, že by „byl podroben různým opatřením“ spojeným „s dalšími zápornými faktory“, které by ve svém souhrnu mohly vyvolat dojem, že je terčem pronásledování. Stěžovatel popsal pouze jedinou událost (vyhrožování věřitele), jež u něho vzbudila obavy a přiměla ho k rozhodnutí opustit svou vlast. Žádné další potíže nepopsal a naopak výslovně uvedl, že jiné problémy ve své vlasti neměl.

Nejvyšší správní soud podotýká, že azyl je institutem zcela výjimečným, vycházejícím z mezinárodních závazků, umožňující osobám čelícím ve své vlasti vážnému ohrožení života, zdraví nebo svobody ze zákonem striktně vymezených důvodů, nalézt ochranu v jiné zemi. V žádném případě nelze tohoto specifického prostředku využít k legalizaci pobytu v zemi, kterou si žadatel o azyl vybral pro svůj další život, popřípadě k odvrácení účinků pravomocného správního vyhoštění uloženého správním orgánem České republiky.

K otázce překážek bránících návratu do země původu (§ 91 zákona o azylu) stěžovatel namítal, že správně mělo být rozhodnuto tak, že jsou u něho naplněny, jelikož existují vážné a prokazatelné důvody k obavám, že bude po návratu vystaven riziku mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení. Nejvyšší správní soud tomuto tvrzení nepřisvědčil, protože stěžovatel nikdy nic takového netvrdil (obával se pouze věřitele), ostatně ani v kasační stížnosti v tomto směru nic konkrétního neuvedl a ani správní orgán při pečlivém zkoumání následků, které by stěžovateli po návratu do země původu mohly hrozit (např. v souvislosti s účastí v azylovém řízení), žádnou takovou okolnost nezjistil. Závěr žalovaného, se kterým se v rozsudku ztotožnil i krajský soud, že u stěžovatele nejsou dány překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu je tedy správný.

Stěžovatel dále tvrdil, že to, že je ve své zemi ohrožen na životě a nemá se kam obrátit o pomoc, protože stát takové poměry trpí a podporuje je, je důvodem pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Žalovaný správní orgán i krajský soud pochybili, když dospěli k závěru, že mu azyl z humanitárních důvodů udělit nelze.

Jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu (*§ 14 zákona o azylu*).

Jak vyplynulo ze správního spisu, žalovaný správní orgán zkoumal, zda v případě stěžovatele jsou dány důvody pro udělení humanitárního azylu, a na základě údajů sdělených žadatelem v průběhu správního řízení žádný důvod zvláštního zřetele hodný nezjistil. Udělení humanitárního azylu je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu. V otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, se judikatura soudů ustálila na názoru, že zákon vytváří kritéria, podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou právní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro rozhodnutí. Samotné rozhodnutí správního orgánu podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování, a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry.

Nejvyšší správní soud v této souvislosti odkazuje na konstantní judikaturu, připomínající mimo výše uvedeného také to, že na udělení azylu z humanitárních důvodů nemá žadatel subjektivní právo, a proto je vyloučeno, aby na něm mohl být negativním výrokem správního orgánu zkrácen. Jde o usnesení Ústavního soudu ze dne 11. 11. 2002, sp. zn. IV. ÚS 532/02, rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003 sp. zn. 3 Azs 12/2003, ze dne 22. 1. 2004 sp. zn. 5 Azs 47/2003 a mnohé další.

Správní orgán zjistil a posoudil jak osobní situaci stěžovatele (vycházel přitom výhradně z jeho vlastních vyjádření), tak i situaci v zemi (ze zpráv Ministerstva zahraničí USA, informací Ministerstva zahraničních věcí ČR a ČTK), a pokud z nich nevyvodil důvody pro udělení humanitárního azylu, z mezí správního uvážení nevybočil. Tento závěr platí zejména proto, že stěžovatel sám v průběhu správního řízení ani žádné důvody zvláštního zřetele hodné pro udělení humanitárního azylu neuváděl. Potíže popsané žalobcem nejsou ojedinělé a rozhodně nemohou zakládat důvod pro aplikaci institutu natolik specifického a výjimečného, jako je azyl z humanitárních důvodů. Ustanovení § 14 bylo do zákona o azylu, který jinak stanoví důvody pro jeho udělení velice přísně a vypočítává je taxativně, vloženo proto, aby v případě nenaplnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 tohoto zákona bylo možno zohlednit jak skutečnosti v době přijetí zákona o azylu předvídatelné a obecně vnímané jako pro udělení azylu z humanitárních důvodů obvyklé (např. osobám zvláště těžce postiženým nebo nemocným, osobám přicházejícím z oblastí postižených humanitární katastrofou způsobenou lidskými či přírodními faktory), tak i situace, které předvídatelné nebyly. V každém případě se vždy bude jednat o azylový důvod navýsost výjimečný. Důvody, které stěžovatel v průběhu celého správního řízení uváděl, nejsou natolik mimořádné, aby je bylo možné za zvláštního zřetele hodné považovat. Institut azylu není a nikdy nebyl nástrojem k řešení takové situace. Právo na azyl založené na mezinárodních úmluvách totiž v sobě nezahrnuje právo takové osoby vybrat si zemi, kde se pokusí začít nový život, jelikož slouží výhradně k poskytnutí nezbytné ochrany cizím státem, je-li žadatel ve vlastní zemi terčem pronásledování ze zákonem vyjmenovaných důvodů, popřípadě rodinným příslušníkem takové osoby nebo existují jiné, zcela výjimečné okolnosti, za kterých by bylo „nehumánní“ azyl neudělit. Důvody, o něž v kasační stížnosti stěžovatel opřel svůj názor, že mu měl být humanitární azyl udělen, se navíc nezakládají na pravdě, jak již bylo podrobně popsáno výše.

Z toho, co bylo právě uvedeno, je zřejmé, že krajský soud při přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí posuzoval v mezích uplatněných žalobních bodů jeho soulad s právními předpisy. Žalovaný správní orgán i krajský soud vyšly ze skutkového základu pocházejícího v rozhodující míře od samotného stěžovatele (z údajů v žádosti o azyl, vlastnoručním písemném prohlášení a pohovoru vedeném s pracovníkem žalovaného). Krajský soud postupoval správně, když se ztotožnil s postupem žalovaného, pokud jde o právní posouzení, tj. hodnocení, zda je zjištěný skutkový stav možné podřadit pod některé z ustanovení vymezující důvody pro udělení azylu. Závěr, že stěžovateli nelze udělit azyl dle § 12 ani § 14 zákona o azylu a že se na něho nevztahují překážky vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona, je správný a zákonný.

Ostatní tvrzení, jimiž stěžovatel odůvodnil svou kasační stížnost, lze dle jejich obsahu posoudit jako tvrzené vady řízení před správním orgánem, spočívající v tom, že při zjišťování skutkové podstaty, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené

rozhodnutí správního orgánu zrušit (§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.). Stěžovatel v zásadě pouze obecně zmínil ta ustanovení správního řádu, která byla podle jeho mínění postupem žalovaného správního orgánu porušena, aniž však uvedl konkrétní skutečnosti, z nichž by byla vyjmenovaná pochybení seznatelná. Podobně i v žalobě označil množství údajných procesních pochybení ustanoveními správního řádu, která se k nim vztahují. Krajský soud postup žalovaného z tohoto povšechného pohledu přezkoumal a žádná pochybení neshledal. Svůj závěr pak stručně vyjádřil v odůvodnění rozsudku. S ohledem na obecnost námitek zopakovaných v kasační stížnosti i Nejvyšší správní soud zvolil adekvátní míru zkoumání jejich opodstatnění. Přitom zjistil, že skutkový základ, který si správní orgán pro své rozhodnutí opatřil, byl zjištěn náležitým způsobem, přesně a úplně. V rozhodující míře pocházel přímo od samotného stěžovatele, kterému bylo poskytnuto několik možností vyličit své motivy odchodu z vlasti, podstatu svých potíží a důvody, pro které v České republice žádá o udělení azylu. Proto Nejvyšší správní soud shodně s krajským soudem dospěl k závěru, že ustanovení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 ani § 46 s. ř. porušena nebyla. Rozsah dokazování byl dán obsahem stěžovatelových vyjádření v průběhu správního řízení. Správní orgán ani soud jejich pravdivost nezpochybnily a pokud jím uvedené skutečnosti zákon za relevantní pro udělení azylu nepovažuje, nebylo třeba žádné další dokazování provádět. Nelze tedy přisvědčit tvrzení, že důkazy nebyly úplné, což mohlo ovlivnit správnost úsudku o rozhodných skutkových a právních otázkách. Na tomto místě je třeba poznamenat, že porušení ustanovení § 34 odst. 1 s. ř. vyjmenovávající, co může sloužit jako důkazní prostředek ve správním řízení, namítl stěžovatel poprvé až v kasační stížnosti. Odhlédneme-li od toho, že stěžovatel neosvětlil, co tím měl konkrétně namysli, stejně nemohl Nejvyšší správní soud k takové námitce přihlídnout, jelikož tomu brání ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřipouštějící důvody, které stěžovatel v řízení před krajským soudem neuplatnil, ač tak učinit mohl. Totéž platí i o námitce tvrdící, že chybí logická vazba mezi rozhodnutím a podklady pro ně.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud přezkoumal všechny výroky rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, a nepochybně byla aplikována správná ustanovení zákona o azylu a byla i bezvadně vyložena. Náležitě se zabýval i namítanými pochybení v postupu žalovaného správního orgánu a správně uzavřel, že k žádným nedošlo. Jelikož žádná z výtek uplatněných v kasační stížnosti nebyla shledána důvodnou, Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Nejvyšší správní soud rovněž vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde se o kasační stížnosti rozhoduje přednostně. Navíc je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu, mj. pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku – takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, které mu vznikly. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady v řízení o kasační stížnosti v míře přesahující rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Krajský soud ustanovil stěžovateli pro toto řízení zástupcem advokátku; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud proto určil odměnu advokátky takto: 1000 Kč za jeden úkon právní služby – převzetí a příprava zastoupení [§ 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb.] a 1 x paušální náhrada výdajů na poštovné, hovorné a přepravné 75 Kč, tedy celkem 1075 Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. prosince 2005

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu